

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 96 (2960) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 április 30

Megpróbáltatás és áldozat nélkül nincs győzelem

Antal István propagandaügyi miniszter beszéde az elkövetkező hónapok nehézségeiről. — A képviselőház folytatja a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító javaslat vitáját

10 ezer pengő jutalmat kapott a győri szabotázskísérletet leleplező magyar munkás

Jászberényből jelentik: (MTI) Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter szerdán délután látogatást tett választókerülete székhelyén Jászberényben. A város közönsége felhasználta az alkalmat, hogy volt képviselőjét miniszteri kinevezése alkalmából üdvözölje. A városháza közgyűlési termében Pénzes Sándor polgármester köszöntötte a minisztert. Az üdvözlésre Antal István miniszter hosszabb beszédben válaszolt. Rámutatott azokra az erőfeszítésekre és megpróbáltatásokra, amelyeknek a nemzet a következő hónapokban elébe néz. Ezeket a nehézségeket és megpróbáltatásokat a nemzet minden bizonnyal az az elszántsággal és kitartással fogja leküzdeni, mint amely elszántsággal és kitartással teljesíti kötelességét minden egyes magyar honvéd a fronton.

— Ne felejtünk el két dolgot — mondotta a miniszter. — Megpróbáltatás és áldozathozatal nélkül nincs eredmény és a történelem felett uralkodó isteni gondviselés csak azokat a nemzeteket jutalmazza áldásával, amelyek nem ölbetett kézzel nézik sorsuk alakulását, hanem amelyekben megvan az elszántság, hogy saját erejükkel irányítsák sorsukat. Ne felejtjük el azt se, hogy akármilyen áldozatokat, nélkülözéseket, szenvedéseket kell a jövőben elvállalnia a polgári társadalomnak, ezek a megpróbáltatások, mégha maximálisak is, csak elenyésző töredékét jelentik azoknak a megpróbáltatásoknak, amelyeket az egyszerű magyar honvéd nap, mint nap meghoztunk, a mi biztonságunkért, egzisztenciánkért, jövőnkért, nemzeti életünkért. A történelem mérlege aszerint fogja értékünket megmutatni, hogy milyen erkölcsi erőt tudunk mi a mostani vidágformáló események közt felmutatni. Az erkölcsi felkészültség és lelki ellenálló erő adja a nemzet számára a belső kitartást és az ebből eredő nemzeti hivatástudatot. Ennek feltétele, hogy a nemzet egyetemére várakozó megpróbáltatások, nehézségek és esetleges nélkülözések egyenlően sújtsanak minden társadalmi réteget és a közös sors nehézségeinek elviselésében ne legyen különbség magyar és magyar közt. Meg kell teremtsük a kötelesség, áldozathozatal, lemondás tekintetében az igazságos és egyenlő teherviselést magyar és magyar közt. Tehát mindenki a maga posztján nyujtsa a jövőben a kötele-

ségteljesítés példáját, mert sorsunk az egyes emberek helytállásából alakul ki és ez teremti meg Magyarország átütőerejét és a kollektív helytállást. Ennek birtokában Magyarország nemcsak el tudja háritani a külső veszede-

delmeket, hanem nagy lépést tesz azon az uton, amely az új Európában Magyarország méltó helyének elfoglalása felé vezet.

A miniszter beszédét a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Akinek sok magyar munkás az életét és kenyerét köszönheti

Budapestről jelentik: (MTI) A győri szabotázskísérlet leleplezésében fontos szerepe volt egy hazafias magyar munkásnak, aki ellenállva a felforgató elemek csábításának, az illetékes hatóságokat a rombolócselekményekre irányuló tervről idejében értesítette és ezzel nagyértékű, a mostani időben pótolhatatlan anyagokat mentett meg. Neki köszönhető, hogy a hatóságok a bűnös tervet még idejében, a robbantási akció elkövetése előtt felfedezték. Ezenkívül sok munkás kenyerét és életét köszönheti magyar munkástársának. A honvéd vezérkar főnöke hazafias cselekménye és magyar munkáshoz illő viselkedése elismeréséül tízezer pengő jutalomban részesítette a derék magyar munkást.

A képviselőház ülése

Budapestről jelentik (MTI): A képviselőház csütörtöki ülésén folytatta az igazságügyminiszternek a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről benyújtott törvényjavaslatának tárgyalását. Az ülést tíz óra után nyitotta meg Tasnády-Nagy András elnök. Dr. Biró István, az Erdélyi Párt vezérszónoka hangzott, a háboruban kevés dolog lehet annyira fontos, mint a közélet tisztasága. A harcokban küzdő honvédek abban a tudatban harcolnak hazájukért, hogy itthon a közélet tisztaságán a magyar igazságszolgáltatás örökdió. Fontos a javaslatnak az a része, amely az egyházi vá-

lasztások és a kamarai választások tisztaságát biztosítja. Elítélően nyilatkozott a protekcióról és a strohmann-rendszerrel. Erdélyi szempontból különösen örömmel üdvözli a javaslatot, mert látja, hogy az véget vet a korrupció minden kísérletének. A maga és pártja nevében elfogadja a javaslatot.

Mosonyi Kálmán, Imrédysta vezérszónok pártja nevében elfogadja a javaslatot, mert pártja támogat minden olyan javaslatot, amely a közélet tisztaságát célozza. Nagyobb átfogó javaslatot kér, amely kiterjed a közélet minden terére.

Két határozati javaslat

Közi-Horváth József, a keresztény-párt vezérszónoka megemlékezett a magyar tisztviselő áldozatos munkájáról. Kérte a közigazgatás decentralizációjának előkészítését, majd két határozati javaslatot nyújtott be. Az elsőben kéri, hogy a Ház utasítsa a kormányt, hogy záros határidőn belül

vizsgálja felül azoknak a közalkalmazottaknak egészségi állapotát, akik betegség miatt nyugdíjba mentek. Az egészségeseket hívják vissza közszolgálatba, ha pedig erre nem hajlandók, vonják meg nyugdíjukat.

A második határozati javaslatban olyan intézkedéseket kér, amelyek lehe-

tetlenné teszik, hogy a közalkalmazottak nyugdíjazásuk után olyan állásokat foglaljanak el, amelyek bármiképp kapcsolatban állnak azzal a hivatallal, ahol a közalkalmazott azelőtt dolgozott. A határozati javaslatok elfogadása reményében maga és a pártja nevében a javaslatot elfogadja.

A köztisztviselői kar nem külön osztály, hanem egy a néppel

Mezey Lajos, a MEP második vezérszónoka, a javaslatot rendkívül idősebrűnek tartja. Hangsúlyozza, hogy több jogalkotás még a liberális rendszer idejében készült. Ezeknek is szükséges volna a revíziója, de a kormány éppen

a legidősebb kérdést hozta most szőnyegre. A közéleti tisztaság elsősorban felelősség. A köztisztviselő felelős a nép, a többség és a rábizott erkölcsi és anyagi értékek irányában. Történelmi példákkal igazolta, hogy a magyar törvényhozást ezek a kérdések évszázadok óta foglalkoztatják.

A magyar köztisztviselői osztály kitűnő nemzeti érzésű, de úgy tölti be hivatását igazán, ha nem külön osztálynak, hanem a néppel egynek tekinti magát.

Részletesen beszélt a szakképzés fontosságáról a közigazgatás terén és különböző külföldi példákat felhozott, így elsősorban a finnek közigazgatását, amelyet a világon a legkülönbnek tart és amely legjobban bizonyítja, hogy mennyire fontos a köztisztviselő szakképzettsége és tapasztalata. A mai időben rendkívül fontos az állam jogrendjébe vetett bizalmat fenntartani és ennek érdekében mindent meg kell tenni. Javasolja, hogy vegyék be a javaslatba a törvényhozók és törvényhatósági bizottsági tagok védettségét is. A javaslatot örömmel elfogadja.

Ezzel a vezérszónokok sora lezárult és a feliratkozott szónokok közül Szabó Zoltán (MÉP) emelkedett szólásra.

Vitéz Horthy István — a Johannita Rend lovagja

Budapestről jelentik: (MTI) Oszkát porosz királyi herceg öfnésge, a Johannita Lovagrend nagymestere, nagybányai vitéz Horthy István kormányzóhelyettes öfömlétségét lovagga nevezte ki. A magyar tagozat küldöttsége ünnepélyesen átadta öfömlétségének a lovagkeresztet. A nagymester Tasnády-Nagy Andrást, a képviselőház elnökét szintén lovaggá nevezte ki.

„Minden talpalatnyi földet megművelünk“

Budapestről jelentik: (MTI) Május 1-én délután 4 óra 20 perces kezdettel a rádió érdekes műsorszámot közvetít Budapest I. hullámhosszon. „Minden talpalatnyi földet megművelünk“ cím alatt beszámol a rádió a közellátási miniszter által indított országos mozgalomról, mely a tápanyagokban dús zöldség- és főzelékfélék fokozottabb termesztésére irányul. A rádióportál keretében megszólalnak a közellátási, egészségpolitikai, népelelmezési, hatósági és kertészeti körök szakemberei, akik ismerteti fogják a mozgalom sokoldalú jelentőségét. A műsor szám második felében a rádió helyszíni közvetítést ad, a fővárosi kertekben a főzelék- és zöldégfélék termesztésével kapcsolatban megindult munkálatokról

Végzetessé vált a burmai helyzet az angolokra és kínaiakra nézve

Jelentéstételre visszarendelték Kanada vichyi ügyvivőjét

Sanghaiból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Most már Csungkingban is beismerik, hogy a japánok elérték a burmai út végén levő Lashiot. Csungkingból és Uj-Delhiből érkező jelentések nem tagadják, hogy a japánok előnyomulása következtében a Burmában küzdő kínaiak és angolok helyzete rendkívül válságos. — Csungkingi katonai körök szerint a japán csapatok Thaiföldről indultak Lashio megtámadására.

Kínai katonai körök szemére vetik a burmai főparancsnokságnak, hogy a burmai nehéz tereptől remélte, hogy jelentősen késlelteti majd a japán előnyomulást. Csungkingban összeomlott a Burmán át vezető összekötő útvonal megmentésébe vetett reménykedés és már ott is mindenki beismeri, hogy a burmai helyzet egyenesen végzetes.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Svenska Dagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint a legutóbbi hírek arról számolnak be, hogy a helyzet Burmában érzékenyen súlyosbodott. Az angol és kínai csapatok sürgős visszavonulásra kényszerültek, nemcsak a japánok ellenállhatatlan lendülete miatt, hanem a burmaiak támadásai elől is. A burmaiak felkelő bandákat szerveznek, elfogják az angol szállító oszlopokat, akadályokat emelnek az utakon, hogy így késleltessék a csapatok visszavonulását, sőt felgyújtják a raktárakat és még a kútakat is megmérgezik. Ez a guerrilla csatározás — írja a Times — valóban kimerítő.

Meghalt George tábornok, az Ausztráliában állomásozó amerikai repülő főparancsnoka

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat közli, a kanadai miniszterelnök bejelentette, hogy Kanada vichyi ügyvivőjét jelentéstételre visszarendelték Kanadába.

Az NST kairói jelentése szerint Nahas pasa miniszterelnök, nyilatkozatában erélyesen cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Egyiptom hadbalépésre készül. Kijelentette, hogy az angolok soha sem kérték Egyiptomot arra, hogy belépjen a háborúba és ilyen ké-

rést Egyiptom soha sem fogadna el, bármi történjék is.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, George tábornok, az Egyesült Államok Ausztráliában állomásozó repülőhadtestének parancsnoka meghalt. A tábornok repülé-

lőszerencsétlenség áldozata lett.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Május 9-étől 20-áig nagy hadgyakorlatok lesznek Stockholmban környékén, a szárazföldi csapatok, a légi és a légvédelem együttes közreműködésével. Nagyszabású légitámadást szimulálnak a főváros ellen.

Uridivat üzletemet Május hó elsején

MEGNYITOM
Rákóczi-út 6 szám alatt
(volt Steiner helyiségben)
Riskó Béla

Súlyos károkat okoztak az újabb német megtorló támadások

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Az egyik amerikai híriroda londoni jelentés szerint a német légi erők megtorló hadműveletei során, csütörtökre virradó éjszaka és csütörtökön hajnalban, támadásokat intéztek Kalerangha egyik városa ellen. A brit jelentés szerint a támadás súlyos volt. Az okozott károk és az áldozatok számanak nagyságáról még nincs jelentés. A helybeli tüzoltók azonban kénytelenek voltak a ezomszédos helységekből segítséget kérni.

Stockholmból jelentik: (NST) A londoni alsóházban szerdán interpellációt

intéztek a légügyminiszterhez a Lübeck és Rostock elleni légitámadások ügyében. A légügyminiszter kijelentette, hogy ezekkel a támadásokkal lényegesen segítették a szovjet szövetséges ügyét. Több képviselő hangoztatta, hogy a fontos kultúrjavak megsemmisítését a légháborúban kerülni kellene. A miniszter válaszában kiderült, hogy nem látszik hajlandónak ezt a kívánságot méltányolni, mert hangoztatta, hogy a legfontosabb cél az, hogy a háborút a milyen gyorsan csak lehet, megnyerjék.

Írni és olvasni tanulnak honvédeink

Ujabb eredményes és értékes munkáról számol be a Népművelési Bizottság

Nagyvárad. Saját tud. Az iskolán kívüli népművelési bizottság nagyváradi titkársága 14 katonai tanfolyamot rendezett a magyarul nem tudó és az írástudatlan honvédek számára. Nemrégiben alkalmunk volt beszámolni arról

az eredményről, amelyet a katonai nyelvtanfolyamok egyik záróvizsgáján tapasztalhattunk s tegnap jelen voltunk az alfabetá tanfolyamok egyik honvéd-csoportjának vizsgáján.

Nyolc ilyen alfabetá tanfolyam volt a tél és a koratavas folyamán. Mindegyikben 30-40 honvéd tanulta meg a betűvetést és az olvasást. A honvédelmi miniszter rendelete szerint egyetlen honvédnek sem szabad katonai szolgálatát úgy befejeznie, hogy alfabetá maradjon.

A Kereskedelmi Csarnok egyik tantermében szerda este megtartott záróvizsgán 36 honvéd tett tanubizonyítást arról, hogy nehéz napi szolgálat után is volt annyi erejük, buzgóságuk, hogy lelkes tanítóik vezetése mellett, aránylag rövid idő alatt, szépen megtanuljanak írni és olvasni.

Pedig a derék honvéd-növendékek nyelvi nehézségeik is voltak, mert a tanfolyamcsoport 36 hallgatója közül csak hat volt magyar anyanyelvű, a többi román és szlovák. Feltűnő, hogy a 30 románajkú honvéd közül 19-nek szép magyar hangzású neve van. Kalmán, Beteg, Nagy, Szabó és hasonló nevéket találtunk a névsorban, ami a bihar- és szilágymegyei

Betegek

többnyire székrekedésben szenvednek. Vigyázzunk ilyenkor a rendszeres emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

falvak elképesztő méretű elromlását mutatja.

A vizsgán, amelyen a hallgatók ezrednek parancsnoksága is képviseltette magát, Martsa Dénes dr tanfelügyelő elnököt, s úgy ő, mint pedig Vidor József, az iskolán kívüli népművelési bizottság titkára megelégedettséggel adta kifejezését az elért eredmény fölött.

A honvédek ajándékba kapták az ABC-t, amelyből tanultak. Mindnyájan láthatóan boldogok voltak, hogy katonai szolgálatuk ideje alatt sikerült elsajátítaniuk a tudás elemét.

A Bendegúzok válasza a Nagyvárad-nak

A „Nagyvárad” című lap április 28-iki számában „Izenet Bendegúzok” címmel cikk jelent meg, amely kifogásolja, hogy tulcsok városunkban a közművelődési előadás és helyteleníti, hogy ezekre az előadásokra olykor hivatalfőnöki tekintélyek lothavetésevel gyűjtenek hallgató közönséget. A cikkíró Piripócsi Bendegúzoknak nevezi a közművelődési feladatok elvégzésére vállalkozó előadókat, letanácsolja őket az előadói emelvényről s azt a megállapítást teszi, hogy Bendegúz többet árt a kultúrának, mint használ, mert a „gyakori szereplésével igyonhajszolt publikum lélektanilag érthető módon azért marad távol valóban hívatott művészek, előadók estélyeiről, mert ön, Bendegúz, már lestrapálta őket.”

A megállapításaiban nem éppen igazságos és elfogulatlan cikkekre az alábbi választ kapjuk:

Olvastam a valamennyi Bendegúz címére szóló üzenetet s mint e névvel megjelölt egyének egyike, illendőnek tartom a válaszadást.

Először is köszönetet mondok azért, hogy a Munkásotthonban tartott előadásainkat figyelemre méltatták... hacsok utólag is. Bár az ember joggal elvárhatta volna azoktól, akik a felvilágosodás bajnokainak, a kultúra hívatott fáklyahordozóinak szerepében tetszelegnek, hogy a munkástestvérek, az alsóbb magyar néposztályok szellemi színvonalának emelése érdekében kifejtett önzetlen és nem mindig hálás munkájukat egy kissé előzetesen is népszerűsítették volna.

Őnök erre azt válaszolhatnák, hogy volt idő, amikor a magyar munkásrétegek „felvilágosító” munkáját egyedül önök végezték!

Tudjuk. Azt is tudjuk, hogy megtennének ezt önök most is szívesen, ha nem volnánk mi is a világon, Bendegúzok! De engedjék megjegyeznünk, hogy az önök ismeretterjesztő munkájának a keresztény magyar kultúra kevés hasznát látta.

Elhisszük, hogy önök parnasszusú magaslataikról lenéznek a mi kis hangyámunkánkat. Mi tagadás, nem tesszük önöknek!

Mi azonban erre a nemtetszésre büszkék vagyunk!

Szívélyes üdvözlettel

Piripócsi Bendegúz.

Asszonyom! Uram!
az Ön fodrásza
Hidegkuthy
Szilágyi Dezső-u. 3. Tel. 10-70

Tolnay Klári, Páger Antal, Szilassy László

A nőnek mindig sikerül

Mickey Mouse. hirdó az APOLLO-ban

Belvárosi

Az ötös számú őrház

Bulla Elma, Jávor Pál, Bihary József, Hajmássy Miklós.

Páger Antal parádés alakítása

BORS ISTVÁN

Péntektől a CASINOBAN

Csütörtökön utoljára: **Egy asszony három élete.**
Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor.

„Feltétlenül hiszek Németország győzelmében“

— mondotta Laval az amerikai nagykövetnek

Vichyből jelentik: (NTL.) Mint hírlík, Laval kormányelnök megbeszélést folytatott az Egyesült Államok nagykövetével. Laval vázolta politikai állásfoglalását a jelenlegi nemzetközi kérdések tekintetében. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy feltétlenül hisz Németország győzelmében és ezért elengedhetetlennek tartja a Németországgal való együttműködést. Rámutatott arra is, hogy Németország elengedhetetlenül a bolsevizmus bevezetését jelentené egész Európában. Franciaországnak ennek megfelelően elővigyázatossági rendszabályokat kell alkalmazni. Az Egyesült Államoknak a francia birodalommal szemben elkövetett különböző túlkapásaira rátérve, hangoztatta, hogy

Franciaország megvédi gyarmathirdalmát. Laval ezenkívül utalt a francia emigránsoknak, valamint azoknak a zsidóknak tevékenységére, akik egyetlen céljukat abban látják, hogy megzavarják az északamerikai-francia viszonyt. Ezek az elemek felelősek részben azért, hogy az Egyesült Államok kormánya barátságatlan magatartást tanúsított Franciaország iránt. (MTL.)

Revízió alá veszi Franciaország az evangélikus törvényeket

Rómából jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Vatikán és Franciaország közötti konkordátum megkötésére vonatkozó hírek még nem

helytálló. A francia kormány azonban revízió alá veszi a négy egyházellenes törvényeket.

Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Vichy illetékes köreiből nem erősítik meg azokat a külföldön terjesztett híreket, amelyek szerint tárgyalások folynak Vichy és a Vatikán között a konkordátum megkötése tárgyában. Hangsúlyozzák azonban ugyanezekben a körökben, hogy Franciaország és a Vatikán kapcsolatát a legnagyobb megértés szelleme hatja át. Ebben a légkörben változtatták meg legutóbb a kongregációkra vonatkozó intézkedéseket.

rajtaütésről. A *Lavoro Fascista* „Rajtaütés” cím alatt közli a hírt és megjegyzi, hogy ez a hadművelet lehetővé tette több szovjet orosz helység elfoglalását. (MTI.)

Máltát ismét súlyos légítámadás érte

Belgrádból jelentik: (MTI.) A Belgrádban megjelenő *Donauzeitung* foglalkozik Magyarországnak a bolsevizmus elleni harcban való részvételével. A magyar közvélemény teljesen tudatában van a helyzet komolyságának. A magyar csapatok jövőbeni feladataira jól fel vannak készülve. Magyarország jól fogja fel és teljesen magáévá teszi, hogy a hadviselést teljes energiával kell szolgálni, mert ezzel saját nemzeti céljait biztosítja.

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani jelenti: (MTI.) Az olasz főhadiszállás 697. közleménye: Mechilitól délkeletre ellenséges hadoszlop páncélosoktól támogatott támadását vertük vissza. Bartuba ellen intézett légitámadás során a légelhárító tüzérség lelőtt egy ellenséges bombavetőgépet. Német légikötőlékek ismétellen támadták Malta tengerészeti támaszpontját és repülőtereit. A találatok elpusztították a löszraktárt, az uszó hajóműhelyt és a hangárt. Több földön vesztelő repülőgép és ütegállás megrongálódott. A tengely légikötőlékei a kedvezőtlen légköri viszonyokkal szemben is eljutottak Alexandria felé és hevesen bombázták a katonai kikötőt.

Hadművelti övezet (Stefani.) A cirenaikai arcvonalon ellenséges páncélos alakulatok vissza akarták foglalni a Mechilli közelében néhány nappal ezelőtt elfoglalt állásokat. Az olasz és német csapatok hatásos tüzeléssel az ellenséget visszavonulásra kényszerítették. Másik helyen ellenséges járőrcsapatokat futamítottak meg. (MTI.)

Ellenséges hidfőállást foglalt el egy német gyalogos hadosztály

A Fekete-tengeren és Azovi-tengeren eredményesen bombázták a kikötőberendezéseket és hajókat. Cirenaicában német-olasz csapatok visszavonulásra kényszerítettek támadó ellenséges páncélos alakulatokat

Berlinből jelentik: (NTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik. A véderő főparancsnoksága jelenti: A Fekete-tengeren és az Azovi-tengeren eredményes légítámadás intéztünk a Szovjet kikötőberendezései ellen és hajókat tlen. Az északi arcvonalszakaszon egy német gyalogos hadosztály elfoglalt egy ellenséges hidfő állást. Az ellenség több mint 1100 halottat és sok fegyvert vesztett. A jegestengeri arcvonalon német vadászok saját veszteség nélkül lelőttek 15 ellenséges repülőgépet.

Észak-Afrikában Machilitól délkeletre fekvő vidéken visszavertünk egy angol előretörést. Eredményes légítámadást intéztünk Alexandria angol hajóhad támaszpont ellen. Harcigépek folytatták Málta-sziget katonai berendezéseinek szétrombolását.

A La Manche-csatorna felett német vadászok angol vadászok közül saját veszteség nélkül lelőttek hat gépet. Német városok lakónegyedei ellen intézett angol támadások megtorlásául német harcigépek a 29-re virradó éjjel támadást intéztek York angol város ellen. Sok nagyobb és kisebb tűz, valamint robbanás mutatta, hogy a támadás eredményes volt. Angol bombázók az elmúlt éjjel támadást intéztek az észak-németországi partvidék ellen. A támadás főleg Kiel városa ellen irányult. 11 támadó gépet lelőtünk. Három másik gépet az ellenség a norvég partok ellen intézett támadása során vesztett.

Sár és nedvesség ellenére tovább támadnak keleten a németek

Berlinből jelentik: (NTI.) Hivatalos német helyen cáfolják a moszkvai és londoni rádióknak azokat a híreit, mintha a Szovjet az Ilmen-tó partján eredményt ért volna el és a Krim-

félszigeten három nap óta heves harc dúlhöng. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A szerdai hadijelentés kiegészítésül közlik: A daventryi rádió újra azt jelenti, hogy a szovjet légierő kezében van a kezdeményezés és a német légierő nem tulságosan tevékenykedik. A moszkvai rádió ezzel szemben német repülők által támogatott megismételt támadásokról kénytelen beszámolni.

A német csapatok a sár és nedvesség ellenére továbbra is támadnak. A támadó tevékenység egy szovjet hidfő elfoglalásában érte el tetőpontját.

Az angol-szovjet propaganda majdnem mindennap új fegyverek és re-

pülőtipusok nagy mennyiségben való előállításáról közöl híreket. Ezzel szemben a német hadvezetőség azt a katonai elvet követi, hogy nem beszél fegyvereiről, hanem azokat meglepetésszerűen ezért sikerrel alkalmazza. A német légierő súlyos megtorló támadása York város ellen irányult. A német városok elleni angol támadás Kiel nem katonai célpontjai ellen irányult. A brit bombavetőek ez alkalommal célba vették az egyetemi negyed épületeit. Egy kórházat, valamint három tudományos épületet találat ért.

Rómából jelentik: (MTI.) Olasz lapok hírt adnak magyar gépesített alakulatok által végrehajtott jósikerű

Olaszország nem gondol különbékére

Rómából jelentik: (NTI.) Bizonyos angol és amerikai hírszolgálati irodák olyan híreket terjesztettek, hogy olasz részről állítólag különbéke megkötésén fáradoznak. E híresztelés olyan mesterkedés — állapítja meg a Stefani-iroda. — amely Angliának és Amerikának azt a szándékát igyekszik leplezni, hogy minden áron ilyen megoldásra akar jutni. Az angolszász hatalmaknak tisztában kellene lenniük azzal, hogy Olaszország szabad akaratából lépett a háborúba és ma jobban, mint valaha el van határozva arra, hogy a háborút addig folytatja, amíg teljes győzelmet arat a demokráciának a zsidósággal és bolsevizmussal való szövetekezés felett. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI.) Az olasz lapok megemlítik, hogy Roosevelttel legutóbbi beszédében azt a leleplezést tette, hogy a földközi-tengeri helyzetnek nagy figyelmet szentel. Olasz részről — jegyzi meg ezzel kapcsolatban a *Giornale d'Italia* — nem be-

csülik le a földközi-tengeri hadműveletekben való amerikai részvétel esetleges jövőbeni jelentőségét, mindamellett megállapítják, hogy ez a részvétel mindezekig nem okozott gondot a

tengelyhatalmaknak. Tudomásul veszik továbbá Rómában, hogy az angol haditengerészet a Földközi-tengeren sem tud megbirkózni a reá háruló feladatokkal.

Légiriadó Losangeles partvidékén

Amszterdamból jelentik (NTI.) A Reuter-iroda jelenti Csungkingből: A szerda esti kínai hadijelentés tudatja, hogy a burmai helyzet súlyos. A jelentés szerint a japán csapatok, megkerülve a kínai hadsereg keleti szárnyát, gyorsan törnek előre észak felé, hogy elvágják a Mandalay és Lashio közötti vasutvonalat. Ezek a csapatok kedden reggel elérték Uj Lashionak, valamint a Hsipawtól délkeletre levő Mamank városának külvárosait. — Részletek ugyan még nem érkeztek, de bizonyosnak látszik, hogy ha elfoglalják Hsipawot, annak nagyon súlyos következményei lesznek. (MTI.)

Manilából jelentik: (OFI.) Mint a Domei-iroda jelenti, japán csapatok szálltak partra szerdán hajnalban a Mindanao-szigeteken. (MTI.)

Losangelesből jelentik: (OFI.) Losangeles 75 kilométeres körzetében lévő rádióállomások szerdán utasítást kaptak, hogy szakítsák meg adásaikat légiriadó miatt. A légvédelmi körzet parancsnoka riadót rendelt el, mert meg nem állapított nemzetiségű repülőgépeket figyeltek meg. (MTI.)

Lisszabonból jelentik: (Stefani.) Montevideo kikötőjét az amerikai kormány kívánságára az angol és amerikai hadihajók rendelkezésére bocsátják. (MTI.)

Hozzászólás dr. Kovács István házasságához

A népi megújulást csak a parasztság felemelésétől várhatjuk

Ákár ellene, akár mellette hangzanak el hozzászólások, kétségkívül megállapíthatjuk, hogy dr. Kovács István házassága olyan kezdeményezése a magyar filmgyártásnak, amely gondolkodóba ejti a nézőt és foglalkoztatja akkor is, amikor kijött a nézőtérre. Ha semmi egyebet nem vennének tekintetbe, akkor is örömmel kellene üdvözölni ezt a próbálkozást a sok üres, csak a szórakoztatást célzó magyar filmek után.

De legyünk tárgyilagosak. A film leépítésében vannak jelenetek, amelyek túl mennek a való élet határán és olyan helyzeteket mutatnak be, amelyek a valóságban nem történnek meg. Mégis azt kell mondjuk, hogy a Dr. Kovács István című film legközelebb áll ahhoz a gondolathoz, amelyet filmben minél gyakrabban szeretnénk látni a kialakulóban lévő új Magyarország híveit.

Amikor az első jelenetben Péger Antal megjelenik és bemutatkozó beszédét mondja, felhívja az ember és érzi, hogy végre valami újat kap, olyan filmnek lesz a nézője, amelyet már régen kívánt.

Igaz, a társadalmi ellentéteket egyes helyeken talán túlságosan kihangsúlyozták, de éppen ebből láthatjuk, hogy mennyire visszataszító és menyire nem magyar az, ha valaki még ma is így gondolkozik. A Tatár Adával való jegyesség felbontása után, a kis falusi lánnyal való házasságnak pedig talán azt a színezetet is adhatnánk, hogy a hirtelen elhatározást a sértett hiúság váltotta ki Dr. Kovács Istvánból, mert nem valószínű az, hogy egyetlen tanár élettársat választana magának a tanulatlan kislányban. De ha a filmben előforduló szándékos vagy véletlenül tuizott terdeségeket a kellő mértékre szállítjuk, tanulságokat meríthetünk belőle. És ebben van a film értéke. Megtanítja

gondolkozni az arra rászorulókat és szórakoztatva vezetni rá az embereket, hogy az új Magyarország kialakításának elengedhetetlen feltétele a faji öntudat ápolása és a társadalmi válszálalak ledöntése. A film utolsó jelenete pedig nagyszerűen tükrözi vissza társadalmunk egy bizonyos rétegének a gondolkodását, amikor a talusi kislányból lett méltóságos asszonyt csak akkor hajlandó magával egyenrangú magyarnak elismerni, amikor egy náluk is magasabb tekintély — a miniszter — kézcsockra méltatja a tanár feleségét. De akkor azután megindul a tolongás és mindenki egyszerre szeretné magához ölelni az előbb még semmibe vett embert. mert ugyebár mégis csak furcsa volna, ha a mindenkor kaméleonok ilyen esetben megtagadnák beléjük rögződött tulajdonságaikat. Valahogy így vagyunk ezzel a mai társadalmi életünkben is. Vannak közöttünk Kovács Istvánok, akik törhetetlen hittel és egy maroknyi körjük csoportosuló fanatikus tiatallal küzdenek, dolgoznak a telismert igazságok diadalra juttatása érdekében és szemben találják magukat a megcsontosodott terdegondolkozású Tatárok ércialával. Ezek gáncsolják a becsületes szándékú igaz törekvéseket, vagy legjobb esetben lemosolyogják, de abban a pillanatban, amikor megérik a sok küzdés gyümölcse, az első között vannak, akik szeretnék lemosni magukról a mult szennyt, hogy az újonnan terített asztal mellé kerülhessenek.

Talán nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a mai küzdelmes időkben ezek a legveszedelmesebb ellenségeink, akik háttérből irányított cselzővéseikkel akadályozzák az új életformák kialakulását, de nem mernek nyíltan kilépni a küzdőtérre, mert ha véletlenül az ő általuk képviselt

arányzat mégis megadól, akkor a megnyitvahagyott ajtón visszaléphetnek.

Megtanít bennünket a film arra is, hogy a népi megújulást csakis a parasztság felemelkedésétől várhatjuk. Azoktól az emberektől, akiket még nem fertőzött meg a város idegenből importált szellemisége. A Kovács Istvánoktól, akik bárhová is kerülnek sohasem feledkeznek meg arról a földről, amelyből sarjadtak és őseiket romlatlanul adják tovább az utánuak következő nemzedékeknek.

Ha a bíráló mellett még figyelembe vesszük az érzelmeket is, amelyek a film látása kivált bennünk, amikor belekapcsolódunk az öreg Kovács méltóságjeljes, nyílt, becsületes és csak előrenéző tekintetbe, érezzük, hogy ezekre az emberekre mindenkor számítani lehet és vállukra lehet építeni az elkövetkező évszázadokat vagy évezredek. Éppen ezért örömmel üdvözöljük a Kovács Istvánokat. Nem egyet hanem nagyon sokat szeretnénk látni belőlük az egyetemi tanszékeken és az orvosi rendelők-

Elsőáldozási

emléképek,

két szímben, csinos, izléses kivitelben, kapható kiadóhivatalunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 15 fillér, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 10 fillér.

Ajtatosság a gyermekek első szentáldozására 12 f.

BRÁZAY: Előkészítés az első szentáldozásra 24 f.

Megrendelhető a „Magyar Lapok” kiadóhivatalánál.

ben vagy a felelősségteljes hivatalok élén ugyanúgy, mint a társadalmi és gazdasági életünk minden fontos örhelyén. (M. Gy.)

Értsenek dr. Kovács István példájából a Tatárok!

Napok óta kísérem figyelemmel a dr. Kovács István című filmhez a hozzászólásokat. A filmet én is megnéztem, azonban nem az elfogult idealista szemével, hanem mint tárgyilagos szemlélő. Hogy a film tendenciózus, azt mondanom sem kell. Azonban tanító hatása nem annyira nekünk, a hozzászólóknak, hanem azoknak szól, akik nyakig begombolközva, mély hallgatással átsiklanak az itt feltárt mély igazságok felett. S itt most egy mély sóhajt kell elfojtanom magamba: mikor fogják végre azok a Tatárok is belátni és érezni az itt felszínre hozott napnál is világosabb igazságokat? Meddig fogják még farizeuskodó arcukkal becsapni a hazáért igazán dolgozó magyart? Ti Tatárok ezt nagyon jól értitek! Értitek, hogyan kell a közt megfélemszteni, nagy szavakba öltöztetni szólalomokkal, hogy igazi valótokat eltakarjátok.

Az idők szava azonban már nem sokáig türi ezt. Itt lesznek, vagy talán már itt is vannak a dr. Kovács Istvánok, hogy magyaros gondolkodásukkal országot és nemzetet mentsenek.

Dr. Kovács István az építő magyarság filmje, okuljanak belőle mindazok, akik még ma sem akarnak látni.

n. gy. i.

Nagykövetségi rangra emelik a szentszéki japán követséget.

Vatikánvárosból jelentik: (MTI) A Stefanij Iroda jelenti: Harada japán követ tanácskozást folytatott Maglione bíboros államtitkárral. Néhány napon belül átnyújtja megbízólevelét a pápának. Harada kijelentette, hogy a szentszéki japán követséget rövidesen nagykövetségi rangra emelik.

Nagyvárad városrendezési problémái

A Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége nagyváradi vidéki Osztályának alakuló közgyűlésén felolvasta: **PALCSIK SÁNDOR** városi mérnök

III.

Ha az ember Magyarország hegy- és vízrajzi térképét tanulmányozza és ismeri az országrészek értékét, az ilyen határpontokon fekvő u. n. peremvárosok között Várad helyzete a legelőnyösebb, mert a mögötte lévő országrészek értéke a többi hasonló városokhoz viszonyítva jelentékenyebb, vagyis geopolitikai határa nagyobb és értékesebb.

Itt kell megemlítenem azt a helyzetet is, melyet Nagyvárad az elszakítás előtti, slatti és utáni állapotában elfoglalt.

Azt az előnyös helyzetet, amit városunk békeidőben Magyarország életterében elfoglalt, a román megszállás következtében elveszítette. A politikai határnak a város közvetlen közelében való megvonása életterét kettévágta. Szomorú jelensége volt ennek, hogy a magyar iparosítás és munkásság, mint a város törzsköcs lakossága, tömegesen vándorolt ki Óromániába.

Amíg a világháború után úgy az anyaország, mint a megszállott terület városai érintetlen életterük birtokában mind erősen fejlődtek, addig Várad visszamaradt.

Nem akarok itt csak három példára hivatkozni: Az egyik Debrecen, melyhez viszonyítva Várad úgy politikai, mint gazdasági tekintetben jelentékenyebb volt, ma már a városfejlődés tekintetében elhagyta.

A másik Kolozsvár, mely életterének zavartalanságában tovább is egyenletesen fejlődött és Brassó, mely megnagyobbodott életteréhez viszonyítva, hatalmasan megduzzadt.

Szerencsére ez a helyzet a visszacsatolás tényével megváltozott, mert Nagyvárad életterének majdnem teljes birtokába jutott és így továbbfejlődésének alapfeltételeit ismét megtalálta. Ez nem megérzés, nem jóslat, hanem a már ismert körülményekből logikusan levonható következtetés és látható jelek-

ből megállapítható tény is. Húsz hónapja tért vissza Várad, de az átcsatolás következtében előállott népeserétől eltekintve lakossága már most is oly mértékben megnövekedett, hogy a háborús viszonyok mellett rendszeres jelentkező lakáshiányon túl itt a többlet elhelyezése ma már megoldhatatlan feladatokat elé állítja a város vezetőségét.

Fenti meghatározások alapján szíves engedelmükkel megkísérlem elemezni azon geopolitikai tényezőket, melyek Nagyváradnak nagyvárossá való fejlődését kiérlelhetik, amennyire az eddig e városban eltöltött rövid szolgálatom elégendő volt arra, hogy azok jelenlétét felismerjem és jelentőségét értékeljem.

A gazdasági világrendben a nyereségek sokfélesége és bősége, az energiaforrás olcsósága, mint az industrializálás feltételei, a fogyasztó piacok nagysága és közelsége, a közlekedés gyors és olcsósága, mint a kereskedelem feltételei, képezik a városok nagygyá fejlődésének alapját.

Vizsgáljuk meg tehát, hogy Váradon a fenti feltételek mily mértékben vannak meg.

Ipari nyersanyagok tekintetében Magyarország városai közül talán a legelőnyösebb helyzetben van.

Szén az Egeres környéki bányákban tekintélyes mennyiségben található. Az

eddig nyomokból valószínű, hogy még több is lesz a környéken, de ezek rendszeres kutatása eddig nem volt kielégítő mértékű.

Derna Magyarország egyetlen aszfaltelő helye. Itt bizonyára nyersolaj is lesz, melynek kutatása tudomásom szerint rövidesen meg is indul.

Réz Rézbányán és Szudricson, a Rézhegyekben található.

Vasércekben a Belényes környéki hegyek bővelkednek.

Hidraulikus mész, gipsz Eleden, Jád-völgyében, Betfián, Egeresen fölös mennyiségben van.

Úvegvet Feketeerdő szolgáltató, míg az alumíniumgyártás főanyaga, a baukszit Jád-völgyön igen tekintélyes mennyiségben áll rendelkezésre.

Papírgyár Székelyhidon van. Építő és úthurkoló kő kitűnő minőségben, márványtól a betonkavicsig, Rézbánya és Kisebes környékén az egész Körösvölgyben található.

Környékének faipara gazdag. Faipari telepek Jád-völgyben, Szudrics, Petrősz, Jádremetén vannak.

Ásványvizekben is gazdag, mert Papatásiban, Menyházán, Félix- és Páspök-fürdőn kitűnően hasznosítható mértékben meglehető.

(Folyt. köv.)

Magyar iskolák Romániában

Kitart a magyarság a felekezeti iskolák mellett

A Romániában maradt magyarságnak az elmúlt másfél év alatt egyik legnagyobb problémája az iskola-kérdés volt. A magyar tanárok utánpótlásának biztosítása az egyes iskolatípusoknak a bécsi döntés következtében szükségessé vált átalakítása továbbá szétszórt magyar települések gyermekei részére az oktatás biztosítása a magyarság vezetőinek és az egyházaknak egyformán súlyos gondot okoztak. A felekezeti középiskoláknál különösen a tanárhiány jelentett nagy gondot. Ez következménye volt egyrészt a nagyszámú hazaköltözőknek, másrészt a román iskolapolitikának, amely a képesítő vizsgálat beállításával és a hétéves tanulmányi idő bevezetésével meggátolta a magyarságnak a tanári pályán való elhelyezkedését.

A gyakorlati jellegű kérdések mellett egy nagy elméleti probléma is foglalkoztatja a magyarságot, ez pedig az a kérdés, hogy a magyarság megmaradjon-e továbbra is a felekezeti oktatás mellett vagy sem? A kérdést a romániai német népcsoport elhatározása vetette fel. A német népcsoport vezetősége ugyanis megegyezett Pacha Agoston temesvári római katolikus püspökkel, valamint a szász evangélikus egyház vezetőivel még a múlt év őszén abban, hogy az összes német jellegű vallásos egyesületek feloszlanak és ezek tagjainak irányítását a német népcsoport különböző szervezetei veszik át. Ezt a megegyezést a román kormány is jóváhagyta. Ennek alapján jelent meg az a rendelet, amelynek értelmében a német népcsoport átvette az iskolai oktatást és a német felekezeti iskolák megszűntek. Mindez következménye annak a német politikának, amely a saját népével való ügyek kezelését teljes egészében a párt kezébe akarta letenni.

Egyház és Népközösség együttműködése

Mikor 1941. év őszén megszűntek a német tannyelvű felekezeti iskolák és megszűntek az egyház vezetése alatt álló társadalmi és szociális szervezetek, Jakabffy Elemér, a Magyar Kisebbségben a magyarság részére is feltette a kérdést, vajjon ragaszkodjék-e a magyarság továbbra is a felekezeti oktatáshoz és a társadalmi segítség eddigi rendszeréhez, vagy kövesse a német példát, tekintse az oktatást és a társadalom megsegítése ügyét olyanoknak, amelyek intézésére kizárólag a Magyar Népközösség hivatott. Kérdését főleg a második nemzedékhez intézte, mert rájuk már jobban hatottak az új eszmeáramlatok és ezért az ifjabb nemzedék felfogását akarta megismerni. E kérdés nagy visszhangot vert fel és sok hozzászólás érkezett be.

Elsőnek Kacsóh Sándortól érkezett felelet, aki hangoztatja, hogy a kérdésnek rendkívül nagy hordereje van és a mostani idők nem alkalmasak arra, hogy a magyarság vitát indítson, ezért azt ajánlotta, hogy a kérdést vegyék le a napirendről azzal, hogy ennek tárgysága a magyarságra nézve nem időszerű. Javaslatát a következőkkel indokolja: Arra a kérdésre, hogy a magyarság ragaszkodjék-e az egyházi, illetve felekezeti oktatáshoz, azzal a kérdéssel válaszol, hogy a magyarság abban a helyzetben van-e

mint a német népcsoport. Nevezetesen át tudja-e venni a Népközösség a népoktatás szervezését és rendelkezhet-e olyan mozgási szabadsággal, olyan tervvel, mint a németek. Erre a kérdésre a válasz határozott nem, aminek következménye, hogy a felekezeti oktatás mellőzéséről nem is lehet szó, mert nincs a magyarságnak módjában más oktatási rendszert megalkotni. Hozzáteszi azonban azt, hogy a felekezeti oktatási rendszer nem jelenti azt, hogy a népközösség a nemzeti nevelés terén ne találjon külön feladatokat. A társadalom megsegítésére vonatkozólag pedig kijelentette, hogy a két szerv (egyház és népközösség) egyáltalán nem zárja ki egymás munkáját.

A kérdésre még nagy számmal érkezett be válasz és mindannyian annak nagy jelentőségét hirdették. Valamennyinél megtalálható általános jellemvonásként jelentkezik annak megemlítése, hogy a vita a magyarság részéről csak elméleti lehet, mert nála sok olyan feltétel hiányzik, amivel a németek rendelkeznek. Valamennyien ragaszkodnak azonban a hitvallásos oktatáshoz, látván annak a magyarságra nézve nagy előnyeit.

A kérdés ismételt előkerül a ro-

mániai magyarság körében. Legutóbb a református egyház közzétette iskoláiról és azok tanulóiról készült kimutatását, amely kimutatással kapcsolatban a református egyház is rámutatott a kérdésben elfoglalt álláspontjára, valamint az iskolatérrel felmerült problémáira. A kérdés eldöntésénél egyetlen vezérelvül, a nevelési cél elérésének kérdését vették. Nevelési céljának a személyiségek kiválasztását tekintik. Erre pedig egy egységes szellemet képviselő tantestületet látnak a legmegfelelőbbnek. Ilyen tantestület különösen felekezeti iskolákban hozható össze. A felekezeti iskolák, különösen az erdélyiek évszázadok óta szívják magukba az egységes lelkiületet. A felekezeti oktatás azonban nem teszi szükségtelemmé az állami iskolák fenntartását, mert az államnak korlátlan anyagi lehetőségei folytán különösen a nagyobb anyagi befektetést igénylő közép és felső oktatásban van szerepe.

Egyébként a református egyháznál mind az elemi, mind a középiskoláknál az utóbbiaknál pedig különösen az alacsonyabb fokú tanulóknak a magyarságra nézve nagy előnye állt elő, úgy, hogy sok he-

lyen új osztályok felállítására, második és harmadik tanerők munkábaállítása vált szükségessé. A romániai erdélyi református egyháznak jelenleg a következő iskolák működnek: 98 elemi iskola, 1 főgimnázium Nagyenyeden, 1 tanítóképzőintézet szintén Nagyenyeden, 1 leánygimnázium Brassóban, kereskedelmi fiú liceum és két évfolyamú női kereskedelmi tanfolyam Brassóban, téli gazdasági iskola Csombordon, Szászvároson Kún Kollégium, Árvaház és Internátus, Brassóban Szereteház és a Brassói Iparos Tanonciskola működik még. Az 1940-41. év folyamán beszüntette működését az andrásfalvi, aldobolyi, egrestői, magyargyermónostori, magyarvaskői és ploesti elemi iskola. A lelkes utánpótlás biztosítására 1941. szeptember 1-ével megkezdte működését a nagyenyedi Bethlen Kollégium keretében a teológia akadémia. Az iskolákban tanulók száma az 1940-41. év folyamán a következő volt: elemi iskolákban 6079 (egyharmada a tanköteles református gyerekeknek) középiskolákban 479 (ez a szám az 1941-42. tanév elején növekedett). A tanerők száma az 1940-41. évben elemi iskolákban 145 tanerő, ebből 99 rendes képesítésű, a többi (lelkészek és nyugdíjasok) kisegítő. A középiskolákban 33 rendes, 9 helyettes, 31 óraadó működött. Az idei tanévben 149 tanító és kb. ugyanennyi tanár működött lényegesen kedvezőbb tanulólétszám mellett. (dr B. I.)

A strohmann-kérdés, a ponyvaregények terjesztése és az idegen nevű színházak, mozik, szállodák ügye a képviselőház előtt

— Interpellációs nap a Házban —

Budapestről jelentik (MTI.): A képviselőház szerdai ülésén a továbbiak során áttértek az interpellációkra.

Az első interpelláló dr. Gesztelyi Nagy László és gróf Teleki Mihály az árvízvel kapcsolatban interpellált a földmivelésügyi miniszterhez. Báró Bánffy Dániel földmivelésügyi miniszter válaszában közölte az alföldi árvízveszély megszüntetésére már eddig megtett kormányintézkedéseket. Hangoztatta, hogy a kérések tekintetében közigazgatási úton történik gondoskodás. Mester Miklós interpellációjában a Székely Nemzeti Múzeum fejlesztését kívánta. Fáy István államtitkár válaszában hangsúlyozta, hogy az erdélyi városokban meglévő nagy értékű műzeális gyűjteményeket központi felügyelet alá vonják és így megteremtik a lehetőségét a székely tudományos élet fejlesztésének.

Nagy László a cenzura tulajdonosi ügyében, Mester Miklós az erdélyi felekezeti tanerők és lelkészek fizetésének rendezése ügyében interpellált.

Vajna Gábor a Szociáldemokrata-párt és a Népfrontról tevékenysége ellen sürgetett kormányintézkedéseket. Vajna Gábor interpellált még a zsidókérdés megoldására teendő sürgős intézkedések tárgyában.

Piukovich József a zsidó Hatvani-család ügyében és a mezőgazdasági munkabérek agrarollója tárgyában interpellált. Biró István erdélyi képviselő a közellátási miniszterhez interpellált Székelyföld korpallátása ügyében. Kérte, hogy a székely vármegyék közellátási biztosainak biztosítsák a korpallátáshoz szükséges hatáskört.

velláris módosítása tárgyában intézett interpellációt a kormányhoz. A strohmann-kérdés visszáságaira mutatott rá. Sürgette az önálló ügynöki cégek megrendszabályozását. Foglalkozott a zsidótörek ellenőrzésének kérdésével.

Kállay Miklós miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy a zsidókérdést bizonyos elvi alapon kívül konkrétumokból összerakott kérdésnek tekinti. Az egyes kérdések is ilyen kisebb jelentőségű problémák, de azoknak megvizsgálását kötelezőnek tartja magára nézve és vállalja is. A felvetett problémákra a helyzet további megvizsgálása nélkül többet nem válaszolhat, azonban neki is az elfogása, hogy bár a zsidó üzletek helyébe keresztény üzletek kerültek, de nem erkölcsösebb üzletek. Ez pedig nem lehet cél. A zsidó kérdés megoldása nemcsak állami feladat, hanem a nemzet etikájának is részt kell ebben venni. Az állam és a társadalom együttesen oldhatja meg ezt a kérdést. A strohmannok és az ügynökök kérdését megvizsgálja. A miniszterelnök válaszáat a ház tudomásul vette.

Rajniss Ferenc második interpellációjában az áruházaknál tapasztalható visszáságokat tette szóvá. Maróthy Károly a miniszterelnökhöz interpellált, amelyen sürgette a sajtóellenőrzés revízióját és egy második interpellációjában a lakásinség enyhítésére kért sürgős intézkedéseket. A ház szerdai ülése félhét óra után ért véget.

Interpelláció a lakásinség enyhítése érdekében

Csoőr Lajos a pénzügyminiszterhez interpellált a kirótt adóhírságok ügyében és a miniszterelnökhöz a ponyva fogalma alá eső regény terjesztése tárgyában. Meskó Zoltán kérte a belügyminisztert, hasson oda, hogy az idegen nevű mozgószínházak, színházak és szállodák magyar nevet vegyenek fel. Palló Imre a miniszterelnökhöz és a honvédelmi miniszterhez interpellált és a zsidók magatartását, továbbá háborús munkaszolgálatát tette

szóvá. Csorba János a miniszterelnökhöz interpellált. Szöllősi Jenő a legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekéről szóló rendelettel foglalkozott. Közi-Horváth József a munkásság családi bérpótlékának felemelése érdekében interpellált a miniszterelnökhöz. Szóvá tette a betegség és rokkantság miatt nyugalomba vonult közalkalmazottak nagyobb nyugdíjban való részesítését.

Rajniss Ferenc a zsidótörvény no-

Országos jelentősége lesz a nagyváradai fotókiállításnak

Eljön a debreceni és soproni fotóegyesület és a haditudósító század egy csoportja

Nagyvárad. Saját tud. Több ízben hírt adtunk már a Szent László-hét keretében, a Levente-otthon termeiben (Deák Ferenc utca 3.) rendezendő nagyszabású fotókiállításról. Mint most értesülünk, a kiállítást Hlatky Endre főispán nyitja meg május 2-án, szombaton délelőtt fél 1 órakor. A díjkiosztó vacsora 3-án, vasárnap este 8 órakor lesz az Újságró Otthonban. A kiállításra bejelentették részvételüket a debreceni fotóklub tagjai teljes számban s képviselteti magát a soproni fotóklub, valamint több más fotóegyesület is; eljönnek az újvidéki amatőr fényképezők s ellátogat városunkba erre az alkalomra a honvédtudósító század egy csoportja is. Budapestről mintegy 500—1000 látogató érkezésére lehet számítani az eddigi bejelentések alapján.

A kiállítás főérdekesége, hogy kezesztészetét adja az egész magyar fényképezésnek. Magyarországi fotóegyesületei közül a legnépszerűbb s a közönség által elsőknek elismert fotóegyesületek mérték össze erejüket, nem félve attól, hogy a tudással korábban szerzett elsőbbségüket esetleg elveszíthetik. De igen sokat szerepelnek a kiállítás első csoportjában — meglepően szép munkákkal — olyanok is, akik eddig még sohasem állították ki.

Elrendelte a polgármester a finom liszt és tészta új adagolását

Nagyvárad thj. város polgármestere 3427—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. közellátásügyi miniszter folyó évi április hó 27-én kelt 105.350./1942. Ké. számú rendeletével a hatósági jegy ellenében kiszolgáltatható fejadagot az ország egész területére finom lisztből, vagy száraztésztafélékből havonként és személyenként 160 dkgr.-ban állapította meg.

A finomliszt s kenyérgyének 1942. évi április hó 30. napjáig érvényes beváltott finomliszt szelvényeivel a liszt-árúsításra kijelölt kereskedők, úgyszintén az eddig az időpontig beváltott finomliszt-váltójegyekkel (tésztajegyekkel) a vendéglátóipari üzemek legkésőbb 1942. évi május hó 3-ig kötelesek a városi Közélelmezési Hivatalnál elszámolni. A folyó évi április hó 30. napja után érvényes finomliszt-szelvényeket az elszámolásnál 40 dkgr.-os mennyiségben kell számításba venni.

Egyben értesítem az érdekelteket, hogy 1924. május hó 1. napja után az elszámolásra benyújtott finomliszt-váltójegyek ellenében a Közélelmezési Hivatal 20%-kal kevesebb finomlisztet ad ki, mint amennyi a tésztajegyek súlyára átszámított mennyisége után jár.

Nagyvárad, 1942. április hó 30-án.

Dr. Soós István sk.
polgármester

Nagy ünnepélyességgel megy végbe Szatmáron a püspökszentelés május 17-én

Hétfőn érkezik Szatmárra dr. Scheffler János a joghatóság átvételére

Szatmár. Saját tud. A Magyar Lapok már beszámolt arról, hogy dr. Scheffler János szatmári kinevezett püspököt a bíboros hercegprímás május 17-én szenteli püspökké a szatmári székesegyházban. Mivel Szatmáron az egyházmegye 1804. évi létesítése óta még nem volt püspökszentelés, a mostani szentelésnek különös jelentősége lesz.

A szentelésen valószínűleg Kálló Miklós miniszterelnök is részt vesz. Meg jelenik az ünnepségen Hóman Bálint kultuszminiszter, báró Perényi Zsigmond koronaőr, Szily Kálmán államtitkár, vitéz dr. Terböcz Miklós miniszteri osztályfőnök, Ignác László, dr. Beresztó Miklós miniszteri tanácsosok, a szatmári egyházmegye öt politikai vármegyéjének, továbbá a szomszédos vármegyéknek főispánjai, Károlyi Gyula gróf, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem rektora és jogi kari dékánja és még sokan az egyházi és világi élet előkelőségei közül.

Külön érdekessége lesz az ünnepélyességnek az, hogy az új püspök szülőfalujából, Kálmándról bandérium megy Szatmárra a hercegprímás fogadására és valószínűleg Szatmárra utazik a fuvónekar is.

A püspöki hatóság egyébként minden előkészítést megtett a szentelés ünnepélyes előkészítésére. A püspöki palotát kitatarozták. A székesegyház oszlopfőhelyeit számbavették és pontosan beosztották. Biztosították a legnagyobb rendet és az elhelyezkedés zavartalanosságát.

Mint Szatmárról hivatalosan közlik velünk, a kinevezett új szatmári püspök a budapesti nunciaturán már kézhezvette a kinevezésről szóló pápai bulát és azt május 5-én délelőtt fogja a szatmári székesegyházban bemutatni. Ezzel a jogi aktsussal az új szatmári püspök átveszi a joghatóságot egyházmegyéje fölött.

Uj kerékpárok részletre is, javítások olcsón **JAKAB** műszerésznél Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

Átszervezték a piaci baraktulajdonos textilkereskedők szakosztályát

Saját tud. A piaci textilbeszállítók Baross tagjai nagy számban jöttek össze és megválasztották új tisztikarukat.

Elnöknek közóhajra és nagy lelkesedéssel, újból Podolcsák Józsefet választották meg. Ügyvezető elnöknek Fleisz Károlyt. Mindketten agilitásukkal és rátermettségükkel eddig is kivívták az egyesület elismerését.

Alenörök: Karácsony János, Mészáros Mihály és László Albertné.

Jegyző: Gyöngyösi Sándor. Pénztáros: Ambrus Magdolna.

Ellenörök: Bodi Károly és Biró Endre.

Kontárellenőrző bizottság: Markovits Béla, Kondon Imre és Papp János.

Szervező bizottság tagjai: Zöld Magda, Ambrus Magdolna, Kuruc Iznáné, Pappné Bányai Erzsébet és Gájdó Margit.

Miután a textilfeldolgozó és áruikat piacon árúsító szabóiparosok és szövőmesterek érdekei azonosak a piacon árúsító textil kereskedőkkel, beolvadtak ezen egyesületbe, amit a tagok nagy lelkesedéssel fogadtak. Bizottsági tagjaikat ők is szintén megválasztották.

Komoly elhatározásokat, szeretetet és összetartást látunk a tagok között és hisszük, hogy a kis textilesek a megkezdett úton fognak haladni, mert magyar szívvel, magyar lélekkel fogták fel a Baross-eszmét.

Be kell jelenteni a lakásváltoztatást a Közélelmezési Hivatalnál

Májusi pótkenyérgyegyet csak az áprilisi jegyfejen ellenében adnak ki

Nagyvárad thj. város polgármestere, Közélelmezési ügyosztálya 3404/1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala felhívja az érdekelteket munkaadókat iparvállalatok tulajdonosait, önálló iparosokat, földmunkásokat, a

terhes, valamint a szoptató anyákat, kik a Zöldkereszt igazolása alapján kenyérpótgely kiutalásban részesültek, hogy április hónapban kiadott és érvényes bíró pótgelyek fejét őrizték meg, mivel a május hónapban járó pótkenyérgyegyeket csak az április hónapra kiadott jegyfejek beszolgáltatása ellenében fognak kiadni. Azon igényjogosultak, kik az áprilisi havi jegyfejeket beszolgáltatni nem tudják, pótkenyérgely igényjogosultságukat elvesztik.

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala ismételen felhívja Nagyvá-

NARANCS
2 pengő kgr.-ja
ha a haját itt hagyja
„MIGNON“
csokoládéház, Szaniszló-utca.

rad thj. város lakosságát, hogy saját érdekükben, — élelmezési jegyeik zavartalan kikészítése érdekében, — lakásváltozásukat a m. kir. államrendőrség bejelentőhivatalánál történő bejelentésével egyidejűleg Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatalában naponta 8—12 óráig jelentésbe.

Felhívja még a Közélelmezési Hivatal az összes háztulajdonosokat és házmegbízottakat, kik részére az 1942. április 1-től június 30-ig terjedő időre az általuk kezelt ház élelmiszerjegyei ki lettek kézbesítve, hogy az időközben be nem jelentett eltávoztak, de

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

még fenti időre a háztulajdonos, illetve megbízottja részére kikészített, de a felek részére át nem adott élelmiszerjegyeket 48 órán belül a Közélelmezési Hivatalban, elismervény ellenében, naponta 8—12 óráig, a törvényes következmények terhe mellett szolgáltatassák be.

Mindazon háztulajdonos, illetve házmegbízott, ki fenti rendelkezésnek eleget nem tesz és amennyiben a Közélelmezési Hivatal elnörei, kik házról-házra járva ellenőrzik az élelmezési jegyek pontos szétosztását, ellenőrzésük alkalmával a háztulajdonos, illetve megbízottjánál ki nem osztott, illetéktelen jegyeket találnak, ellenük a kihágási eljárást haladéktalanul megindítják.

Nagyvárad, 1942. április hó 27.

Dr. SOÓS s. k.
polgármester

Május hónapban minden este

nagy dizőzparádé

KOLIBRI-ben

minden este 9 órai kezdettel

Aline Rey

a nagy nemzetközi előadó művésznő. Kárpáti Gitta a rádióból ismert szanzen énekesnő. Molnár Rózsi és Telek Evi Budapest kedvencei stb.

Zenét a tánchoz és a hangulathoz Nátyi Pali művész zenekara szolgáltatja.

Rákóczi-út 3. T-1. 16-66.

Szép idő esetén gyönyörű kerthelyiség.

KERÉK

URI DIVAT május 1-én

átköltözik

Hackmayer-féle helyiségbe Rákóczi-út 4.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkszámánk
 száma: 72.301.
 Készenléti díj nem adunk vissza.

**MAGYAR-BOLGAR MŰVÉSZCSERE-
 MEGBESZÉLÉS BUDAPESTEN.** Szó-
 fiából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti:
 A bolgár nemzeti színház igazgatója,
 a zeneművészeti akadémia igazgatója
 és a szófiai rádió igazgatója május hó
 3-án a bolgár-magyar kulturmegállá-
 podás értelmében Budapestre utaznak,
 hogy megtárgyalják a művészsere és
 kölcsönös látogatás kérdését.

A LEGÉNYSEGI ARANY VITÉZ-
 SÉGI ÉRMESEK FÉNYKÉPET KERI
 A HADIMUZEUM. A MOT. jelenti: A
 hadimúzeum kéri a legénységi arany
 vitézségi érméseket, hogy lehetőleg
 egyenruhás fényképeket küldjék be a
 hadimúzeum kiállítása számára. A fény-
 képpel együtt a fegyvertény leírását és
 az adományozás rendeletének számát is
 be kell küldeni, mert a viselésre való
 jogosultságot csak ezen az alapon lehet
 legrövidebb időn belül elbírálni.

Minden este tánc a
Mátyás kávéházban

Szilágyi Dezső-utca 5.

Arverési hirdetés. 1156—1942. sz.
 vht. Pk. 10506—1942. Alulírott kir. bí-
 róesági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c.
 102. §-a, az 1908. évi LXI. t.c. 19. és
 20. §-a és az 1930. évi XXXIV. t.c. 70.
 és követő §-ai értelmében ezennel köz-
 hírré teszi, hogy a berettyóújfalui kir.
 járásbíróeságnak 1941. évi 643. számú
 végzése folytán dr. Nemes István ügy-
 véd által képviselt Weisz Testvérek
 cég javára végrehajtást szenvedő bá-
 rándi lakos ellen 371 pengő 40 fillér s
 járuléka erejéig az 1942. évi február
 hó 27. napján foganatosított kielégíté-
 si végrehajtás utánján bíróság alap-
 foglalt s illetve le- és felül foglalt 3296
 P becsértékű ingóságokat, úgymint:
 butorok, varrógép, 1 székér, 1 kocsi, 4
 q tengeri, 34 q búza 371 pengő 40 fillér
 lér tökékevetelés, ennek 1941. évi márci-
 us 1. napjától járó 5 százalékos ka-
 mata, egyharmad százalékos váltódíj
 és eddig összesen 65 pengő 29 fillér bi-
 róilag megállapított költségek kielégi-
 tése erejéig Báránd községben végre-
 hajást szenvedő lakásán az 1942. évi
 május hó 8. napján délelőtt fél 12 óra-
 kor nyilvános bírói árverésen eladat-
 nak, a kikiáltási ár kétharmadánál
 nem kisebb árban. Berettyóújfalui, 1942.
 március hó 27. napján. Faragó An-
 tal, kir. bír. végrehajtó.

Használt

Aragáz resokat veszünk

Átvétel csak 2 napon történik.
Május 5-én, 6-án.

Nagyvárad, Kapucinus-utca 1. szám. (Udvarban.)

Ipartestületi hírek. Az Ipartestület
 elnöksége értesíti mindazokat az iparo-
 sokat, akik bejelentették, hogy a Szent
 László ünnepség alkalmával a május
 3-án, vasárnap tartandó szentmisén és
 körmeneten részt akarnak venni, va-
 sárnap azaz május 3-án reggel 8 óra-
 kor gyülekezzenek az Ipartestület hi-
 vatalában. Pontos megjelenést kérünk.
 Az Ipartestület Elnöksége.

A KERESKEDELMI CSARNOK közli,
 hogy a nagyváradai könyv- és papirke-
 reskedések f. év május 2 és augusztus 20
 között szombat délutánonként zárva tar-
 tanak.

Önnállósítási alapból létesített új üzlet

**Vadász, horgász, bórdiszmű, illat-
 szer, háztartási és játékaru szak-
 üzlet megnyitott** A n. é. közönség szíves
 pártfogását kéri

JAKAB LÁSZLÓ Rákóczi-út 4 szám.

**Tömegszerencsétlenség egy légigya-
 korlaton.** Stockholmból jelentik: (MTI)
 Londoni jelentés szerint Salisbury kö-
 zelében egy légigyakorlat alkalmával
 tömegszerencsétlenség történt. Egy va-
 dászgép vizsgálatlanságból a nézők szá-
 mára fenntartott helyre tüzelt. 25 ka-
 тона, köztük több tiszt életét veszítette,
 68 megsebesült.

Van már Monika sorsjegye?

Kereskedőtanoncotthon felállítását
 sürgeti Marosvásárhelyen. Marosvá-
 sárhelyről jelentik: (MTI) A város ke-
 resztény magyar kereskedői mozgal-
 mat indítottak kereskedőtanoncotthon
 felállítására. Ugyanakkor állást foglal-
 tak a kereskedelem képesítéshez való
 kötése mellett.

Legjobb zene és hangulat
 minden este a
Mátyás kávéházban

Szilágyi Dezső-utca 5.

**VISSZAVONJÁK A ZSIDÓK GYÓGY-
 SZERTÁRJOGOSÍTVÁNYÁT.** (MTI)
 A hivatalos lap csütörtöki száma közli
 a kormány rendeletét a fenyőgyanta-
 gyűjtés kötelezővé tételéről, valamint
 a zsidó tulajdonban lévő gyógyszerár-
 rak jogosítványainak visszavonásáról.

Egy és két pengős ezüstöt
 és törött aranyat magas napi
 áron beváltak. Svájci anker és
 csilinder órák megérkeztek

K. VASSY S.
 Hlatky (v. Zöldfa) u. 19 és 16 sz.

**BEZÁRJÁK ANGLIÁBAN A GUMI-
 FELDOLGOZÓ VÁLLALATOKAT.**
 Genfből jelentik (MTI) A Német Tá-
 v-íráti Iroda jelenti: A londoni *Financial
 News* jelentése szerint rövidesen min-
 den gumifeldolgozó iparvállalatot bezár-
 nak Angliában a nyersanyaghiány miatt.

Korona filmszínházban minden idők felülmulhatatlanul legjobb magyar filmje

Dr. Kovács István

Jegyelővét d. e. 11—1/2 1-ig.

Számozott helyek.

A SZÉKELYFÖLDET IS BEKAP-
 CSOLJÁK A TALAJVIZMENTESÍTŐ
 AKCIÓBA. Marosvásárhelyről jelentik:
 (MTI) A marosvásárhelyi kulturmér-
 nökség a Székelyföldet is bekapcsol-
 ja a földművelésügyi miniszterium ta-
 lajvizmentesítő akciójába.

MEGHALT CSISZÉR EMIL SZENT-
 SZÉKI TANÁCSOS. Bukarestből jelen-
 tik (MTI.) *Csiszér Emil* szentzéki tan-
 csos április 27-én Brassóban elhunyt.

**Monika sorsjegy vétele
 jótékony célt szolgál**

Hadirokkantak és hadiözvegyek fi-
 gyelmébe. A HONSZ nagyváradai és
 biharmegyei csoportjának elnöksége
 felhívja a hadirokkantakat és a hadi-
 özvegyeket, hogy a Szent Jobb ünne-
 péken való megjelenés céljából folyó
 hó 3-án, vasárnap reggel 8 órakor a
 keresztény hadigondozttak csoportunk
 hivatalos helyiségében, ünneplő ruhá-
 ban, kitüntetésüket feltűzve, pontosan
 gyülekezzenek. Elnökség.

«Délvidéki» erősszálú flortalpu
 selyemharisnyák már 3 pengőtől

Horváth Károlynál

Hlatky Endre volt Zöldfa utca 8

**Vitéz Major István alezredes
 Szent László-himnuszát
 adják elő az ünnepségek
 alkalmával**

Nagyvárad. Saját tud. A Szent László
 hét ünnepségei az egész országban nagy
 érdeklődést keltettek. Amint értesül-
 tünk, vitéz Major István alezredes Szent
 László-himnuszot írt és zenésített meg. A
 himnusz szövege a következő:

„Hősök vezére, szent király,
 Hozzád száll esdő hő imánk.
 Vészben, viharban nemzeted
 Védje, vezesse szent kezed.
 Légy égi pártfogónk s jó harc után,
 Jézus nevével adjuk át
 Hálával telt szívünk,
 Győzelmi énekünk
 Trónodnak égi számolyán.”

A himnuszot a katonazenekar és a
 dalárdák megtanulták és különböző ün-
 nepi eseményeknél fogják előadni.

Legjobban étkezhet a

Mátyás étteremben

Szilágyi Dezső-utca 5.

**Szombaton a koraesti
 órákban érkeznek Nagy-
 váradra a Csillagtúra
 erdélyi résztvevői**

(Nagyvárad.) Pénteken indulnak
 Nagyváradról Kolozsvárra a csillag-
 túra résztvevői. Onnan szombaton 1
 órakor rajtolnak a többi erdélyi ver-
 senyzővel. A nagyváradai célba szom-
 bat este 6 órára várható a versenyzők
 hefutása. (Levente Hírvivő.)

«Délvidéki» hernyóselyem haris-
 nyák kis hibával már 4 pengőtől

Horváth Károlynál

Hlatky Endre volt Zöldfa utca 8

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város
 polgármesteri hivatala városgazdasági
 ügyosztály 17375—1942. szám alatt a
 következő hirdetményt adta ki: Ertesí-
 tem az érdekelteket, hogy a vetőmag
 tengeri megérkezett. A tengeri vetőmag
 kiosztása május hó 4-én a tűzoltóak-
 tanyában lévő városmajorban reggel 8
 órakor fog megtörténni. A vetőmag át-
 vételkor a vetőmag ára készpénzben
 kifizetendő, ennél fogva megfelelő pénz-
 összeget minden igénylő hozzon maga-
 val. A vetőmag ára mázsánként 30 P
 és a mellékköltségek. Felhívom mind-

Vegyén Monika sorsjegyet

azokat, akik a gazdasági ügyosztályon
 tengeri vetőmag igénybejelentést tet-
 tek és igénylőségük fel lett véve, hogy
 a vetőmag átvételére fenti időpontban
 s helyen pontosan jelenjenek meg, mert
 amennyiham május 4-én az igényelt
 vetőmagot át nem vennék, úgy azt a
 a mennyiséget a később jelentkezett
 igénylők között fogom kiosztani. Nagy-
 várad, 1942. április 30. Klemens Rezső
 s. k., gazdasági tanácsnok.

Legolcsóbb
 és legizletesebb abonoma
a Mátyás étteremben

Szilágyi Dezső-utca . 5

Uj reflektor a színházban. Nagyvá-
 rad. Saját tud. A város még az elmúlt
 év nyarán megrendelte a Siemens-mű-
 vektől a színházi reflektor berende-
 zést. A rendelést felvették, de csak né-
 hány nappal ezelőtt szállították le.
 Csütörtökön megérkezett a Siemens
 művektől Halácsy mérnök és megkez-
 dték a színváltó- és a fehér reflektor
 felszerelését, úgy hogy a Szent László
 hét első vasárnapi ünnepi előadásán
 már fényárban fog uszni a színpad.

MI UJSÁG A MUNKAFRONTON?
 A nagyváradai m. kir. állami Munkaköz-
 vetítő Hivatal (Szilágyi Dezső utca 28.
 sz. Telefon 25—76) jelentése az 1942.
 április hó 29-én kelt kimutatása szerint
 az elmúlt héten elhelyezett 121 egyént.
 Jelenleg foglalkozást kaphat: 11 állan-
 dó háztartási alkalmazott, 1 kovács, 7
 gyári munkás, 2 butorfestő, 3 ci-
 péz, 1 cukrász, 3 szabó. Összesen 30
 egyén. Foglalkozást keres: 136 ipari
 szakmunkás, 17 mindenes szolga, 48
 gyári betanított és egyéb segédmunkás,
 30 napezámos, 18 üzleti alkalmazott, 13
 magántisztviselő (nő), 80 állandó ház-
 tartási alkalmazott, 31 bejáró-takarítónő,
 1 gazdatiszt-ispán, 4 gyermeknevelőnő.
 Összesen 378 egyén.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁJUS 2.
Budapest I.

- 8.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 A Rádiózenekar műsorából.
11.20 Dalok.
11.40 Mit nézzünk meg? Az őskori ember művészeti emlékeinek gipszmintáit a Nemzeti Muzeumban.
12.10 Beszkart-zenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Horváth Elemér cigányzenekara.
15.20 Szórakoztató zene.
16.10 Ifjúsági rádió.
17.15 Megyeri Gyula zenekara.
17.40 Bársony István elbeszélései.
18.10 Kádár Erzsébet elbeszélése.
18.35 Hlászny Béla tangóharmonikaszámai.
18.50 Rádió a rádióról.
19.20 Adám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfelbontása.
19.50 Hangképek innen-onnan.
20.15 A Székesfővárosi Zenekar.
22.15 Szabó Kálmán jazz-harmosa.
23.25 Gáspár Lajos cigányzenekara.
00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
Budapest II.
17.40 Mezőgazdasági félóra.
18.05 Az Egyetemes Unitárius Lelkesítő kör műsoros estjének közvetítése.
19.35 Ady istenes verséből előad Timár József.
20.00 Hírek.
20.10 Szentgyörgyi vonósnégyes.
21.00 Dr Batiz László előadása.

VASÁRNAP, MÁJUS 3.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
9.00 Unitárius istentisztelet a Kohary utcai templomból. Imádkozók Rostás Dénes bölöni lelkész, igét hirdető Ekárt Andor csehszlovákiai lelkész.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet dr Szivics Donát benécs tanár mondja.
11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet dr Krajnyák Gábor tb. kanonk mondja.
12.15 Levente-félóra.
12.55 A Szent Jobb ünnepélyes fogadtatása Szent László városában. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
13.10 Melles Béla-zenekar.
14.00 Művészlemez.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45 Dr Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik.
16.00 Egészségügyi Kalendárium.
16.10 Légierők fúvózenekara.
16.40 Közművelődési előadássorozat.
17.20 Tánczene.
18.00 Közvetítés a magyar-német válogatott labdarugó mérkőzés második félidőjéről. Az Üllői-úti pályáról beszél Puhár István.
18.45 Keresztessy Mária dalokat énekel
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Szent László király. Hangjáték.
20.20 Vidám zenés est.
21.40 Hírek, sport- és löversenyeredmények.

Budapest II.

- 11.15 Farkas Sándor cigányzenekara.
12.15 Melles Béla-zenekar.
15.00 A Rádiózenekar műsorából.
17.00 Közvetítés a magyar-német labdarugó mérkőzés I. félidőjéről. Az Üllői-úti pályáról beszél dr Legény József.
17.45 A kassai rádió műsorából. Danyi Ferdinánd gondolkodik.
18.10 Bátor Irén mesél.
18.30 Örök barátaink — halhatatlan klasszikusok.
19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Ebe Stignani, a római kir. Operaház tagja vendégfellépésével Don Carlos.
Az I. felvonás után kb.:
20.25 Hírek, sporteredmények.

Hirdessen
a Magyar Lapokban

A Szent László Hét ünnepeinek pontos és részletes sorrendje

Május 8. Péntek. — Ifjúsági sportverseny az Erzsébetligeti sportpályán

Résztevők: Orsolya leánygimnázium. Református leánygimnázium. állami tanítóképző intézet, református polgári leányiskola, Szent László gimnázium, Baross Gábor felső kereskedelmi iskola és a Gépipari középiskola növendékei.

Műsor:

1. Felvonulás.
2. Himnusz.
3. Szabadgyakorlatok: Orsolya leánygimnázium.
4. Korlátgyakorlat: Szent László gimnázium.
5. Gerenda gyakorlatok: Ref. leánygimnázium, Orsolya leánygimnázium és ref. polgári leányiskola.
6. Tréfás váltófutások: Leány- és fiúiskolák.
7. Szabadgyakorlatok: Szent László gimnázium.
8. Magyar tánc.
9. Középiskolások kerületi labdarugó bajnokságának döntőmérkőzése.
10. A labdarugó mérkőzés szünetében talajtorna gyakorlatok. leány- és fiúiskolák.
11. Hiszekegy.
12. Elvonulás.

Rendezők: Bertalan Sarolta, Cséfalvy Gabriella, Gnédig Lászlóné testnevelő tanárnők, Suchovszky Bertalan és Becsy Zoltán testnevelő tanárok.

Belépőjegy: ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér, diákjegy 30 fillér.

Délután 5 óra

A városok Országos Szövetségének diszközgyűlése a városháza közgyűlési termében

Tárgysorozat:

1. Magyar Hiszekegy.
2. Szendy Károly Budapest székesfőváros polgármesterének, mint a Vá-

Férfiruhákat használ-

MOLNÁR

SZÍNHÁZ

Tompa Béla vendéjátéka a Mánás Miskában

Szerdán este közel tíz évi távollét után lépett fel a Szigligeti színházban Tompa Béla a váradi közönség kedvence, annyi feledhetetlen siker részese. Az örökifjú Tompa a Mánás, Miskában lépett fel és a közönség már belépésekor hosszantartó, meleg tapsal köszöntötte. Ugyanabban a harna sapkájában játszott, mint 1916-ban ugyanabban a szerepben.

Igazán kár, hogy a nagy esőzés következtében kevés számú közönség nézte végig a jólsikerült előadást. — Tompa Béla soron következő vendégfellépéi bizonyára sokkal nagyobb érdeklődés mellett zajlanak le.

Színházi iroda közleményei:

— Tompa Béla ma és holnap este a színházban.

— Gárdonyi Géza című bűvészjáték május 10-én este mutatja be a színház Tompa Béla felépítéssel. Kozma Andor

rosok Országos Szövetsége elnökének megnyitóját.

2. Dr. Soós István Nagyváradi th. város polgármesterének üdvözlő szavai.

4. Fabinyi Tihamér ny. pénzügyminiszter. A Magyar Általános Hitelbank elnökének előadása a városok pénzügy helyzetéről.

5. Lukács Ödön ny. miniszteri osztályfőnök, a Városok Országos Szövetsége ügyvezető elnökének előadása.

6. Varga József m. kir. iparügyi miniszter előadása a visszatért városok ipari feladatairól.

7. Esztergár Lajos Pécs szab. kir. város polgármesterének előadása a magyar városok népjóléti kérdéseiről.

8. Himnusz.

Este 9 óra

Közös étkezés az Ujságró Otthonban.

Színház

Délután 4 óra

Hajnaldok. Fekete István színműve.

Este 8.30 óra

Cigánybáró. Strauss nagy operettje. Rácz Tilda, D. Kovács József vendégfellépéssel. A toborzót Vera Ilona és Sallay Zoltán, az Operaház szóló táncosai táncolják. Kiegészített zenekar és kórus.

Sportesemények

Dél előtt 10—1 óra

Teniszverseny a Múzeum-kerti teniszpályákon. a következő versenyszámokkal: négyes női- és férfi csapatverseny, női egyes, férfi egyes, vegyespáros, női-páros és férfi-páros.

Résztevők: Miskolc, Diósgyőr, Kassa, Debrecen, Nyiregyháza, Kolozsvár és Nagyváradi játékosai.

Belépőjegy: I. ülőhely 1.50 II. ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér.

használatra üzletében Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhoz jövök

becsü operettje vasárnap délután négy órai kezdettel olcsó helyárrakkal kerül színre. János vitéz szerepében D. Kovács József operaénekes vendégezerepel. Jegyek elővételben kaphatók.

— **István király** című történelmi színű vasárnap este kerül bemutatásra Szakács Miklós, a kolozsvári Nemzeti Színház tagjának vendégfellépésével, Sármasz Miklós rendezésében. — Rendes helyárrak.

— **A Szent László ünnepi hét** délutáni előadásaira — május 3-tól kezdődően — jegyek elővételben a színház baloldali elővételi pénztáránál kaphatók, délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 7-ig.

HETI MŰSORA:

Csütörtökön este: **Charley néni**, — Tompa Bélával, rendes helyárrak.

Pénteken este: **Charley néni**, Tompa Bélával, rendes helyárrak.

Szombaton délután 4 órakor: **Bukaresti kaland**, filléres helyárrakkal.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó lakás üzlethelyiséggel. Cím a kiadóban. 345

Szoba-konyhás lakás keresek. Címeket a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Eladó tangóharmonika, Torók Ignác. u. 67. 354

Különféle

Gyorsíró és gépiró áll. oklevelet szerezhetsz, ha beiratkozol a május 1-én kezdődő új tanfolyamra. **Krizsán Béla** gyorsíró és gépiróiskolája, Bazar-épület. 312

Zongorát, jókarban levő bérbevenni akarsz azonnalra. Címeket EMKE szálloda portásához kérek. 355

Kávéházakban és vendéglőkben kérjé a „MAGYAR LAPOK”-at.

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást nyee

Gyermekszertető, megbízható asszonyt keresek egész napra. Bem-u. 5. ajtó 19. este 7 után. 356

Olvassa és teressze a Magyar Lapok-at

Fodrász segédet azonnali belépésre keresek. Karácsonyi borbély, Sztarovszky-utca 20.

Allást keres

Középkorú urinó plébániánál házvezetőnői állást keres. Bizonyítvány van. Baromfi-nevelést értem. Címeket a kiadóba kérek. 357

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: reálkios kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.